

Studieplan 2009/2010

Gruppeprosesser - studium i interpersonlig læring og gruppesamhold (2010)

Deltakerne skal etter fullført opplæringsprogram ha

- styrket sin personlige og faglige kompetanse i lederskapet av grupper i egen organisasjon.
- økt forståelse for og kunnskaper om terapeutiske faktorer og hvordan disse har betydning for gruppeprosessen.
- større evne til å analysere og beskrive denne prosessen
- økt evne til refleksjon over praksis og egen væremåte
- økte kunnskaper om endringsprosesser i grupper og betingelser for disse.
- ferdigheter til å gjennomføre gruppeprosesser med fokus på interpersonlig læring og gruppesamhold.

Konkret betyr målene at deltakerne etter opplæringen har de ferdigheter som er nødvendige for å planlegge, sette i gang og gjennomføre målrettet arbeid i grupper. Sentralt er forståelse for hvordan interpersonlig læring og gruppesamhold gir innsikt i mekanismer og prosesser for endring og utvikling.

Faglig innhold

Studiesamlingene:

Tidspunkt for samlinger i 2010:

Samling 1: 3. - 5. februar

Samling 2: 8. - 9. april

Samling 3: 9. - 11. juni

Samling 4: 26. - 27. august

Samling 5: 13. - 15. oktober

Samling 1: Min rolle som gruppeleder – faglige og personlige utfordringer

- Hva vil det si å lede grupper?
- Gruppedynamisk lederskap.
- Betydningen av relasjonene i gruppa.
- Gjennomgang av kartleggingskjema:
- ”Gruppeleder: kartlegging av viktige kjennetegn ved rollen som leder av en gruppe”.

Samlingen formidler innblikk i sentrale psykologiske prosesser som foregår i grupper og organisasjoner. Den skal gi et nødvendig erfaringsmateriale for å forstå tema som omhandles under senere samlinger.

Tema: Grunnleggende trekk ved grupper og utvikling. Studentenes behov og ønsker. Hvilke mål skal vi arbeide mot? Hvilke verdier og normer skal legges til grunn for arbeidet i denne gruppen? Begreper fra gruppedynamisk tenkning. Terapeutiske faktorer. Den interpersonlige gruppeterapeutiske modell.

Samling 2: Ferdighetstrening og gruppepsykologiske prosesser

- Individuelle ferdigheter og forbedringsområder.
- Forholdet mellom individ og gruppe.
- Studentene legger fram teori.

Studentene trener sine prosessuelle ferdigheter. Vi arbeider med personlige og faglige forbedringsområder i et støttende og trygt gruppeklima. Denne samlingen utdyper erfaringer fra samling 1 gjennom innføring i begreper, teorier og metoder som brukes til å beskrive og forklare grunnleggende tema i gruppepsykologien.

Tema: Grupper og utviklingsfaser. Betydningen av støttende omgivelser. Den kognitivt-adferdsorienterte gruppemodell.

Samling 3. Selvfølelse i samspill med andre. Samhandlingsmønstre og personlige kjernebudskap

- Selvfølelse i samspill med andre
- Tilbakemeldinger
- Samhandlingsmønstre og mestringsstrategier
- Studentene trener seg på å lede grupper
- Studentene legger fram teori.

Selvfølelse eller selvaktelse utvikles i samspill med betydningsfulle andre. En bedre selvfølelse er et viktig mål for oss alle. Presise og differensierte tilbakemeldinger fra andre gruppedeltakere fører til større selvforståelse og økt selvakseptering. Vi utforsker etablerte samhandlingsmønstre i eget liv og hvilke mestringsstrategier vi benytter oss av.

Tema: Forholdet mellom funksjonelle og dysfunksjonelle samhandlingsmønstre og mestringsstrategier. Å skape det psykologiske rommet. Støtten vi har i oss selv og den støtte vi trenger fra andre. Evnen til å be om hjelp. Relasjonelle prosesser: kontakt og kontaktforstyrrelser, dialog og relasjonsbygging, anerkjennelse og innlevelse, overføring og motoverføring.

Samling 4 . Lederskap og selvfølelse.

- Lederskap og selvfølelse. Hva forventer vi av en god gruppeleder?
- Gruppelederen som kulturbygger. Å skape gruppenormer
- Hvordan gruppelederen arbeider her-og-nå
- Eksistensielle problemstillinger
- Studentene trener seg på å lede grupper.
- Studentene legger fram teori.

Tema: Ledelse, makt, normer, verdier, gruppelederens transparens, gruppen-som-helhet, den organisasjonspsykologiske sammenheng

Samling 5. Prosessledelse og gruppedynamisk forståelse

- Separasjon og avslutning
- Autonomi og avhengighet
- Personlige og faglige utfordringer som gruppeleder
- Studentene trener på å lede grupper
- Studentene legger fram teori.

Tema: Utvikling av egen personlig stil, opprettholde gruppens rammer, veiledning.

Yrkesmuligheter

Studiet skal gi studentene grunnlag for å kunne lede grupper på en slik måte at deltakerne

1. får større forståelse for hvordan de fungerer sammen med andre mennesker
2. opplever og forstår at relasjoner mellom deltakerne og dynamikken i gruppen-som-helhet er nødvendig for at utvikling og endring skal finne sted.

Gir kvalifikasjoner for å arbeide med grupper både poliklinisk og i institusjonssammenheng.

Opptakskrav

Søknad om opptak sendes til: Kompetansesenter – rus, Oslo. Postboks 7104 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Søknadsfrist er 15. desember 2009, men det er fortløpende opptak frem til studiestart i februar 2010 hvis det fortsatt er ledige studieplasser. Søknadsskjema kan lastes ned ved å følge denne linken: <http://www.rusmiddeletaten.oslo.kommune.no/kompetansesenteret/videreutdanning/>

Man kan søke om opptak til både A- og B-delen, men siste frist for søknad til B-del er 15. juni 2010. Bestått A-del er en forutsetning for å kunne ta eksamen i B-delen.

Opptakskravet er relevant bachelorgrad (sosionom, barnevern, vernepleier, sykepleier, lærerutdanning, pedagogikk, sosiologi, sosialantropologi, kriminologi) eller tilsvarende høyere utdanning. I tillegg bør søker ha erfaring fra arbeid med grupper. Det er en forutsetning for opptak at søkeren er ansatt på en arbeidsplass der han eller hun er engasjert i gruppearbeid. Det stilles krav om at deltakeren leder (eller co-leder) en gruppe (terapi-/samtale-/veilednings-/personal- eller lignende gruppe) som han/hun kan få veiledning på.

Undervisnings- og læringsmetode

Samlinger (se over)

Den praksisnære delen av studiet blir ivaretatt ved at deltakerne:

- er ansatt i en stilling der det er mulig å gjennomføre systematisk gruppearbeid
- mottar 12 timer gruppeveiledning på eget arbeid
- får belyst praksis gjennom kollegagruppeveiledning
- får trening i arbeid med gruppeprosesser, både i egen praksis og på samlingene.

Eksamen

Studiet består av et praktisk ferdighetskurs (del A) og studiepoenggivende fordypning (del B = 15 SP) Del A avsluttes med en praktisk demonstrasjon av kandidatens ferdigheter som gruppeleder (Gruppetest) (Studenten gjør opptak av en gruppe han/hun leder på egen arbeidsplass) Gruppetesten vurderes med Bestått / Ikke-bestått. Gruppetesten må være bestått for å kunne ta Del B. I løpet av B-delen skrives en oppgave (ca. 15 sider). Oppgaven vurderes på en karakterskala fra A – F. Deretter avholdes muntlig eksamen hvor kandidaten forsvarer sin oppgave og får spørsmål fra pensum.

Studiekostnader

Studieavgiften er på kroner 4.000,- og faktureres ved oppstart av studiet. I tillegg kommer semesteravgift for B-delen.

Heltid/ deltid

Deltid

Studielengde

To semestre

Grad/ kompetanse

Videreutdanning

Opptak

Annet

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Kull

2009/2010

Godkjenningsorgan

Godkjent på dekanfullmakt, informert om i studienemnda

Godkjenningsdato

11.12.2008

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Emneoversikt